

Jednotlivost jako problém / „Individuum“ jako problém / Hromada jako „jednotlivost“

Každodenní zkušenost nám napovídá, že ve světě kolem sebe můžeme rozpoznávat jednotlivé předměty, ale zároveň i to, že na vnímání a pochopení těchto jednotlivostí se velmi silně a aktivně podílíme také my sami, totiž že ty jednotlivosti jakoby vybíráme nebo ještě spíš vykrajujeme z toho, co se nám otvírá tak trochu jako chaos nebo přinejmenším jako komplikovaná směsice něčeho, co většinou můžeme nadále rozpoznávat jako jednotliviny (a to bez záruky, že to opravdu, tj. ve skutečnosti, jednotliviny jsou). Tak např. na stromě můžeme rozpoznávat jednotlivé větve, lístky nebo květy, ale je na nás, abychom je správně chápali jako součást onoho stromu. Na druhé straně také onen strom vnímáme jako spjatý s půdou, z níž roste, ale i s okolním prostředím, a přece jej správně rozpoznáváme jako jednotlivost, i když od prostředí oddělitelnou často pouze za cenu jejího poškození, tj. narušení její „vnitřní jednoty“, její „integrity“. Z toho se ukazuje, že to, co rozpoznáváme svými smysly jako „skutečné“, můžeme za „skutečnost“ považovat v některých případech jen s velkou obezřetností. Někdy ono považování za skutečnost může mít oporu v tom, že tak činí i jiní lidé, tj. v konvenci, ale kritický pohled nebo bližší zkoumání ukáže, že jde o něco velmi problematického. Tradiční chápání jednotlivosti jako něčeho nedělitelného (viz „individuum“) naprosto neobstojí. Vše komplexnější než „primordiální“ lze „dělit“ – záleží jen na tom, zda to dělení naruší integritu takto děleného, nebo zda taková integrita prostě chybí (takže jde o pouhou hromadu). Pouhá hromada je skutečná, ale není „jsoucí“, protože to není „pravé jsoucno“ (každé „pravé jsoucno“ je totiž „jedno“, je jednotou, integritou, která může být „dělením“ narušeno nebo zlikvidována). Hromada se může jevit jako jednotlivost (resp. může být považována za jednotlivost), ale nemůže a nesmí být považována za „pravé jsoucno“.

(Písek, 141224-1.)